

راهنمای واحد کارآموزی در عرصه بیماری‌های قلبی، عروقی و تنفسی در نیمسال دوم سال
تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

مدرس / مدرسین: دکتر ماندانا رضائی (مسئول درس)، دکتر مریم مقدم سلیمی

پیش نیاز یا واحد همزمان: کارآموزی در عرصه مشاهده بالینی

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: ۲ واحد بالینی مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات: ۱۶

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ لغایت ۱۴۰۲/۰۳/۳۱

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای تمامی روزهای هفته ۸-۱۳

مکان برگزاری جلسات حضوری: بخش فیزیوتراپی و مراقبت‌های ویژه در مرکز آموزشی-درمانی مدنی

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

بیماران قلبی، عروقی و تنفسی از مراجعین شایع به بخش‌های توانبخشی قلبی هستند. با توجه به تنوع مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی و لزوم کسب مهارت کافی در ارزیابی دقیق، تجزیه تحلیل و تشخیص اختلالات تنفسی این گروه از بیماران و شناسایی مشکلات عملکردی و حرکتی آنها در طرح ریزی برنامه درمانی، مهارت برقراری ارتباط، ارائه توصیه‌های لازم به بیمار در فاز بستری تحت انواع شرایط جراحی و غیرجراحی و حین ترخیص و پیشگیری از عوارض ثانویه و اجرای درست روش‌های درمانی، آموزش مهارت‌های بالینی به دانشجویان براساس سرفصل دروس تخصصی در بخش‌های بستری و سرپایی بیماران فوق، یکی از اهداف کلی این دوره می‌باشد.

فراگیری معاینات بالینی در بیماران بیماران قلبی، عروقی و تنفسی و نحوه اجرای صحیح روش‌های درمانی دستی و ابزار با توجه به نیازهای ویژه این بیماران در فیزیوتراپی این دسته از بیماران ضروری است. از این رو آموزش مهارت‌های بالینی براساس دروس تخصصی مربوطه در بخش‌های بستری و سرپایی مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی به دانشجویان فیزیوتراپی در جهت بهبود فعالیت‌های تنفسی، پاسچر و فعالیت‌های حرکتی و افزایش سطح مشارکت و کیفیت زندگی این بیماران، هدف کلی بعدی این دوره است.

همچنین در این دوره دانشجویان در زمینه تکمیل لاگ بوک، ارائه گزارش موردی، شیوه پرونده نویسی، کار کردن با تجهیزات فیزیوتراپی و ارزیابی اختلالات مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی رایج ذکر شده در به شکل مرور مطالب پایه و یادگیری عملی روش‌های فیزیوتراپی تنفسی (شامل ورزش‌های تنفسی، آموزش تنفس دیافراگماتیک، روش‌های دستی تخلیه ریوی، روش‌های وضعیتی تخلیه ریوی و...) مانند دوره‌های مشابه گروه مشارکت خواهند داشت.

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می‌رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند:

- ۱- روند کار در بخش‌های بیمارستانی ریه و قلب و عروق را توضیح دهند.
- ۲- تجهیزات به کار رفته در بخش‌های مراقبت‌های ویژه ICU و CCU مانند وسایت به کار رفته برای مانیتورینگ بیماران، ونتیلاتور، درناژ و غیره را نام برده و شرح مختصر نحوه عملکرد آنها را بیان کنند.
- ۳- پرونده‌های بیمارستانی را بخواند و اصطلاحات و اختصارات رایج به کار رفته در پرونده‌ها را بیان کند.
- ۴- اصول تعیین سطح خطر در بیماران قلبی را نام برد و شرح دهد.
- ۵- اصول تاریخچه‌گیری و معاینات بالینی و فیزیوتراپی در بیماران قلبی، عروقی و تنفسی (مانند مشاهده حرکات قفسه سینه و الگوهای تنفسی، سمع قلب، اندازه‌گیری فشار خون، راه رفتن و پاسچر بیمار، اثرات بی‌حرکتی و بستری خصوصاً بخش‌های مراقبت‌های ویژه و وضعیت مفاصل بیمار) را توضیح و معاینات بالینی را انجام دهند.
- ۶- روش‌های تشخیصی بیماری‌های قلبی، عروقی و تنفسی مانند ECG، اکوکاردیوگرافی، تست ورزش، آنژیوگرافی را نام برده و شرح مختصری از آنها ارائه دهد.
- ۷- برای بیماران با مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی پرونده نویسی را انجام دهد و نتایج چک لیست‌های استاندارد (ابزارها و پرسشنامه‌ها) مربوط به عملکرد و کیفیت زندگی در این بیماران را گزارش کند.
- ۸- یافته‌های پاراکلینیکی مرتبط از روش‌های تصویربرداری مانند سی تی اسکن سینه و آزمایشگاهی از قبیل تحلیل آنزیم‌های قلبی و کبدی، قند خون و غیره را تفسیر کند.
- ۹- تفکر نقادانه‌ای براساس تجزیه و تحلیل، بررسی یافته‌های بالینی و پاراکلینیکی انجام داده و جهت رسیدن به تشخیص عملکردی استدلال بالینی خود را ارائه نماید.
- ۱۰- مدالیت‌های فیزیکی و روش درمان‌های مرسوم دستی را در بیماران با مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی به کار برد.
- ۱۱- خوبی و با اعتماد به نفس با بیمار خود ارتباط برقرار کنند.

۱۲- به بیماران خود مشاوره و توصیه های درمانی لازم را ارائه دهند ضمن کسب رضایت آگاهانه از بیمار و یافته های حاصل از ارزیابی و نحوه ارائه درمان فیزیوتراپی را به زبان ساده به ایشان ارائه دهد.

۱۳- بر اساس صلاح و مصلحت بیمار و با در نظر گرفتن ارزش ها و انتظارات مراجع و نیز لحاظ کردن تفاوت های فرهنگی و شرایط و موارد احتیاط و عدم کاربرد (متناسب با داروهای مصرفی)، بهترین و مناسب ترین اقدامات فیزیوتراپی مورد نیاز بیمار را انتخاب کنند. نیز مشارکت فعالانه بیماران را در روند درمان جلب کند.

۱۴- سطح عملکردی مطلوب بیمار را پیش بینی نموده و مدت زمان لازم برای دستیابی به آن با توجه به تعیین موانع احتمالی موفقیت درمانی را تخمین بزند.

۱۵- روش های مواجهه با عوامل خطر از قبیل درد قفسه سینه، تنگی نفس، آریتمی، سرگیجه، سیانوز، افت یا افزایش فشارخون، ترومبوز وریدهای عمقی و آمبولی ریه در مشکلات قلبی، عروقی و تنفسی را حین درمان اجرا کند.

۱۶- در مراحل اول، دوم، و سوم توانبخشی قلبی، خدمات درمانی را براساس فازهای بستری و سرپایی ارائه داده و تمرینات مناسب را تجویز نماید.

۱۷- روش های مناسب فیزیوتراپی تنفسی از جمله ورزش های تنفسی، آموزش تنفس دیافراگماتیک، روش های دستی و مکانیکی تخلیه ریوی، روش های وضعیتی تخلیه ریوی، سرفه موثر و بهبود اتساع قفسه سینه را بر بالین بیمار انجام داده و آموزش های لازم بر بالین و در منزل پس از ترخیص را (جهت پیشگیری از عوارض ثانویه) به بیمار، خانواده و مراقبین سلامت آموزش دهد.

۱۸- روش های صحیح درمان های دستی از قبیل ماساژ، موبیلیزاسیون، آزادسازی بافت نرم و غیره را با رعایت مکانیک صحیح بدن و مبتنی بر اصول در بیماران اجرا کنند.

۱۹- امنیت بیماران با کاهش سطح هوشیاری و مراقبت های ویژه را در تمامی مراحل درمانی رعایت کند.

۲۰- لاگ بوک های ارائه شده را براساس گزارش نهایی وضعیت بیمار به صورت روزانه تکمیل و طبق نظرات ارائه شده، بخش های ناقص را تکمیل کند.

۲۱- پیشرفت درمان را طی جلسات ارزیابی کند و در صورت لزوم روش های درمانی را تغییر دهد.

۲۲- گزارش موردی بیماران خود را ارائه دهد.

شیوه ارائه آموزش

بحث گروهی و تبادل نظر در گروه های کوچک

حل مساله

سخنرانی برنامه ریزی شده

پرسش و پاسخ

انجام کار عملی

تکمیل لاگ بوک

حضور در راند اساتید گروه های مرتبط پزشکی قلب و ریه

یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

شیوه ارزیابی دانشجو

لاگ بوک (براساس چک لیست) و آزمون آسکی

بارم بندی

لاگ بوک ۴ نمره

آزمون تراکمی تشریحی - عملی ۲ نمره

نظم و انضباط ۲ نمره

اخلاق حرفه ای ۲ نمره

ارزیابی و درمان ۶ نمره

آزمون آسکی ۴ نمره

حداقل نمره قبولی برای این درس

۱۲

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی

۱/۱۷ جلسات به ازای هر ۵۱ ساعت

منابع آموزشی

- 1- Cardiopulmonary physical therapy and rehabilitation, Last edition.
- 2- Bath J. Cardiac rehabilitation a workbook for use with group programmes, Last edition.
- 3- Kasper D. Harrison's principles of internal medicine, Last edition.
- 4- Andreoli and carpenter's Cecil essentials of medicine, Last edition.

۵- حسین شیری، ملاحظت نیکروان مفرد. مراقبت‌های ویژه در ICU

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

استانداردهای خدمت توانبخشی در بیماری‌های قلبی، عروقی و تنفسی

فرصت‌های یادگیری

کارگاه‌های آموزش مداوم گروه فیزیوتراپی در هر کدام از حیطه‌های مربوطه

ژورنال کلاب‌های ماهانه گروه فیزیوتراپی

وبینارهای معرفی شده از طرف انجمن فیزیوتراپی

شرکت در کنگره سالانه بین‌المللی فیزیوتراپی

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ...):

دکتر ماندانا رضائی ، e-mail: rezaeiman@tbzmed.ac.ir

شماره تماس: ۳۳۳۳۴۵۱۲۱ (مستقیم گروه)، داخلی ۲۱۰

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و ...):

دانشکده توانبخشی علوم پزشکی تبریز

معاون آموزشی

